

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 659/2023-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Elenou Ľalíkovou, advokátkou, Podbrezovská 34, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava IV č. k. B3-15C/350/2014-487 z 20. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **p r i j í m a** na ďalšie konanie.
2. **O d k l a d á** vykonateľnosť uznesenia Mestského súdu Bratislava IV č. k. B3-15C/350/2014-487 z 20. septembra 2023 do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením mestského súdu č. k. B3-15C/350/2014-487 z 20. septembra 2023. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou z 12. decembra 2014 domáhala určenia, že je oprávnená užívať nehnuteľnosť patriacu do dedičstva po poručiťovi – svojom otcovi zomrelom v roku 2007 (oprávnenie užívať aspoň jednu zo 4 parciel – viníc v [REDAKOVANÉ]) až do právoplatného skončenia dotknutého dedičského konania, ako aj uloženia povinnosti žalovanej (spoludedičke) zaplatiť jej sumu 200 eur mesačne počnúc 12. decembrom 2011 až do právoplatného skončenia dotknutého dedičského konania za výlučné užívanie rodinného domu patriaceho do dedičstva po poručiťovi. Podaním z 8. marca 2017 sťažovateľka zmenila žalobný návrh a ďalej sa v predmetnom konaní domáhala určenia oprávnenia užívať nehnuteľnosť, žiadala zaviazat' žalovanú zaplatiť náhradu za užívanie rodinného domu mesačne

v sume 200 eur, teda od 12. decembra 2011 do 12. decembra 2014 sumu 7 200 eur a za obdobie od 13. decembra 2014 do 28. februára 2017 sumu 5 322,58 eur. Na pojednávaní uskutočnenom 15. marca 2017 Okresný súd Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) rozhodol o podanom návrhu na zmenu žaloby.

3. Okresný súd rozsudkom z 29. júna 2020 žalobu v predmetnej veci zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania vo výške 100 %. Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8Co/54/2021 z 28. júna 2022 bol potvrdený rozsudok okresného súdu o zamietnutí žaloby v predmetnej veci a sťažovateľka ním bola zviazaná povinnosťou uhradiť žalovanej trovy konania v plnom rozsahu. Sťažovateľka ďalej uviedla, že sa jej z technických dôvodov nepodarilo zaplatiť súdny poplatok za podané dovolanie, pretože sa nachádzala v Rakúsku, v dôsledku čoho rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 13. septembra 2022.

4. Mestský súd uznesením vyššieho súdneho úradníka č. k. B3-15C/350/2014-436 z 21. júna 2023 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) zviazal sťažovateľku zaplatiť z titulu náhrady trov konania žalovanej sumu 9 285,20 eur, a to za 21 úkonov právneho zastúpenia a súdny poplatok za podané odvolanie.

5. Sťažovateľka podala proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažnosť, v ktorej namietala výpočet hodnoty tarifnej odmeny, argumentujúc, že v predmetnej veci nešlo o tri, ale len o dva predmety konania, a preto suma tarifnej odmeny mala byť určená na sumu 308,65 eur, a nie 404,36 eur za jeden úkon právnej služby. Zároveň sťažovateľka rozporovala aj účelnosť jednotlivých úkonov a navrhla napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka zrušiť pre nedostatok dôvodov.

6. Mestský súd napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľky zamietol ako nedôvodnú, stotožniac sa s výpočtom trov konania v uznesení vyššieho súdneho úradníka v celom rozsahu. Napadnuté uznesenie bolo sťažovateľke doručené 28. septembra 2023.

7. Sťažovateľka proti napadnutému uzneseniu v ústavnej sťažnosti argumentuje takto:

a) V preskúmanom konaní boli uplatnené iba dva predmety konania, a to jeden na nepeňažné plnenie (oprávnenie užívať aspoň jednu zo 4 parciel – viníc v ■■■ patriacich do dedičstva po poručiťovi) a druhý na peňažné plnenie (zaplatenie sumy 200 eur mesačne za výlučné užívanie rodinného domu v ■■■ žalovanou od 12. decembra 2011 až do právoplatného skončenia dedičského konania po poručiťovi). V priebehu sporu rozšírenie žaloby o zaplatenie peňažného plnenia aj za ďalšie časové obdobie nemožno považovať za samostatný predmet konania, pretože tento nárok zdieľa režim v konaní už uplatneného nároku na peňažné plnenie.

b) Mestský súd nesprávne v predmetnej veci aplikoval predpisy o predmete konania, tzn. § 132 a nasl. Civilného sporového poriadku, a následne chybné vyložil § 13 ods. 3 v spojení s § 10 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení. V dôsledku tohto postupu nesprávne určil tarifnú odmenu za jeden úkon právnej pomoci za uplatnené dva predmety konania na sumu 404,36 eur, avšak správne mala byť táto suma mestským súdom určená na sumu 308,65 eur (287,14 + 1/3 zo sumy 64,53 eur, t. j. suma 21,51 eur). Mestský súd tak neoprávnene a nespravodlivo týmto výpočtom, resp. postupom zvýšil trovy konania o sumu viac ako 2 000 eur,

čo pre sťažovateľku ako samoživiteľku nie je bagatelná suma (predstavuje približne štvrtinu jej ročného príjmu).

c) Napadnuté uznesenie je poznačené nedostatočným odôvodnením jeho záverov, napr. v časti účelnosti výdavkov vynaložených pri úkonoch právnej služby žalovanej. V tejto súvislosti sťažovateľka poukázala na podania žalovanej zo 7. októbra 2016 a 8. apríla 2019, ďalej na 3 bezdôvodne okresným súdom odročené pojednávania, žiadosť žalovanej o odročenie pojednávania z 27. marca 2019 na účely vytvorenia otázok pre znalca či úkony navrhnuté stranami sporu na účely skončenia sporu zmierom – 6. februára 2019 a 6. marca 2019, alebo priznanie dvojnásobnej tarify za pojednávania uskutočnené 16. decembra 2016 a 28. apríla 2017.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Ústavný súd zistil, že sú splnené všetky ústavné a zákonné predpoklady na prijatie ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu, pričom otázku opodstatnenosti tvrdení v nej obsiahnutých bude potrebné posúdiť v konaní vo veci samej, a preto ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

10. V ďalšom konaní bude ústavný súd predovšetkým hodnotiť možné porušenie označených práv sťažovateľky napadnutým rozhodnutím a rozhodne aj o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v ústavnej sťažnosti.

II.1. Odloženie vykonateľnosti:

11. Podľa § 129 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak by právnymi následkami napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu hrozila závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

12. Podľa sťažovateľky podmienky odloženia vykonateľnosti napadnutého uznesenia sú v jej prípade splnené s ohľadom na jej majetkové pomery a vzájomný veľmi negatívny vzťah so žalovanou, ktorá bola druhou manželkou poručiteľa, teda jej otca. Výkon napadnutého uznesenia by pre ňu znamenal nepomerne väčšiu ujmu, než aká by odložením vykonateľnosti mohla vzniknúť zúčastnenej osobe, a odklad vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom.

13. Zohľadňujúc uvedené dôvody, citlivosť tejto kauzy, celkovú dĺžku dotknutého konania i možnosť nevyhnutnosti iniciovania nového konania po prípadnom kasačnom rozhodnutí

ústavného súdu, ústavný súd návrhu sťažovateľky vyhovel a odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia mestského súdu tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto uznesenia.

14. Rozhodnutie vo veci odloženia vykonateľnosti napadnutého uznesenia neprejudikuje meritórny záver ústavného súdu vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľky.

15. V súlade s § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia mestského súdu zaniká najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o jeho skoršom zrušení.

16. Podľa § 131 ods. 2 zákona o ústavnom súde odklad vykonateľnosti môže ústavný súd zrušiť aj bez návrhu, ak sa v priebehu konania ukáže, že pominuli dôvody, pre ktoré sa nariadil, alebo sa ukáže, že tieto dôvody vôbec neboli dané.

17. Vzhľadom na už uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokových častí tohto uznesenia.

18. V konaní o prijatej ústavnej sťažnosti ústavný súd následne rozhodne aj o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. decembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu